

ONTWERP VOOR DE
UITBREIDING VAN WEESP
IN DE BLOEMENDALERPOLDER

De doorlatende polderstad

ONTWERP
VOOR DE UITBREIDING VAN WEESP
IN DE BLOEMENDALERPOLDER

De doorlatende polderstad

Jan ten Hove

Rapport van de afstudeeropdracht van de studierichting Landschapsarchitectuur
aan de Hogeschool Van Hall-Larenstein te Velp

Onder begeleiding van: Jeroen Leemans, Piet Mulder, Adrian Noortman, Johan Vlug en Cees Zoon

Op het omslag: Gezicht op de Utrechtse Vecht vanaf de dijk van de Bloemendalerpolder, ter hoogte van het
gemaal

Velp, augustus 2010

Inhoudsopgave

VOORWOORD		5
INLEIDING		7
DEEL 1: MASTERPLAN		9
HOOFDSTUK 1: MASTERPLAN ROBUUSTE LAND- SCHAPPELIJKE VERBINDING NOORDELIJKE VECHT- STREEK	Nationaal beleid Nationale analyse Regionaal beleid Regionale analyse Regionale visie Regionaal plan Plangebied analyse	12 13 14 16 20 20 21
HOOFDSTUK 2: UITWERKING MASTERPLAN	Plantekening	22
DEEL 2: DEELUITWERKING		25
HOOFDSTUK 1: INLEIDING		27
HOOFDSTUK 2: LIGGING PLANGEBIED EN ANALYSE		29
HOOFDSTUK 3: VISIE EN CONCEPT		31
HOOFDSTUK 4: STRUCTUURPLAN VOOR STAD EN POLDER	Uitgangspunten Ecologie Structuurplan	35 37 42
HOOFDSTUK 5: DEELONTWERP UITBREIDING WEESP IN DE BLOEMENDALER POLDER	Plantekening	45

Dit rapport is het eindproduct van mijn deeltijdopleiding Landschapsarchitectuur aan de Hogeschool Van Hall-Larenstein te Velp.

Ik dank de begeleiders hartelijk voor hun adviezen en ondersteuning, in het bijzonder Adrian Noortman en Johan Vlug.

Tijdens de duur van de opleiding bleek de factor tijd en focus mij in toenemende mate te belemmeren. Dat gold zeker voor de laatste fase: het afstuderen.

De laatste weken voor de totstandkoming van dit rapport waren behoorlijk intensief. Desondanks heb ik het plezier in dit boeiende vak uiteindelijk behouden, en ik hoop dan ook dat dit rapport en de presentatie ervan goed zal worden ontvangen.

Jan ten Hove

Natte graslanden ten westen van het Naardermeer vanuit de trein

Inleiding

Dit rapport is het resultaat van de afstudeeropdracht aan de Hogeschool Van Hall-Larenstein te Velp.

In deel 1 komt het Masterplan aan de orde dat samen met Koen Bos en Tina da Rosa is gemaakt in 2008/2009.

Deel 2 betreft het deelontwerp dat is gemaakt over de uitbreiding van Weesp in de Bloemendaler Polder. Dit gebied is gekozen vanwege de opgave om zeer uiteenlopende functies en behoeften in het gebied bij elkaar te laten passen in een ontwerp. Naast de behoefte aan nieuwe woningen, zijn dat bijvoorbeeld ecologie, recreatie, landbouw en landschap.

Sloten en landbruggen in de Bloemendalerpolder

Deel 1: Masterplan

Met ‘Noordelijke Vechtstreek’ wordt de regio aangeduid die ligt tussen Amsterdam in het westen en de Gooise steden Bussum en Hilversum in het oosten. De streek heeft veel aan cultuurhistorische en ecologische waarden. Ook recreatief is de streek van grote betekenis, mede door de ligging tegen de dichtbevolkte Randstad. De Utrechtse Vecht maakte er ooit deel uit van de verdedigingslijn van de Stelling van Amsterdam en het Naardermeer is net als de andere Vechtplassen een belangrijke schakel in de robuuste ecologische verbindingzone tussen Biesbosch en Lauwersmeer die Natte As wordt genoemd.

De ontwikkeling van de Bloemendalerpolder, gelegen midden in de regio, tot een woongebied met ruimte voor natuur en recreatie, heeft de schrijvers van het masterplan, Koen Bos, Tina da Rosa en Jan ten Hove ertoe gebracht om voor de Noordelijke Vechtstreek een masterplan te maken.

Het masterplan kreeg van hen de titel :‘Robuuste landschap-pelijke verbinding Noordelijke Vechtstreek’

Bosjes van knotessen langs de Vechtdijk

Bij de ontwikkeling van het masterplan zijn achtereenvolgens de volgende stappen doorlopen: inventarisatie beleid, analyse, visie/concept en plan. Alle stappen zijn doorlopen op zowel nationaal, regionaal als lokaal (plangebied) niveau.

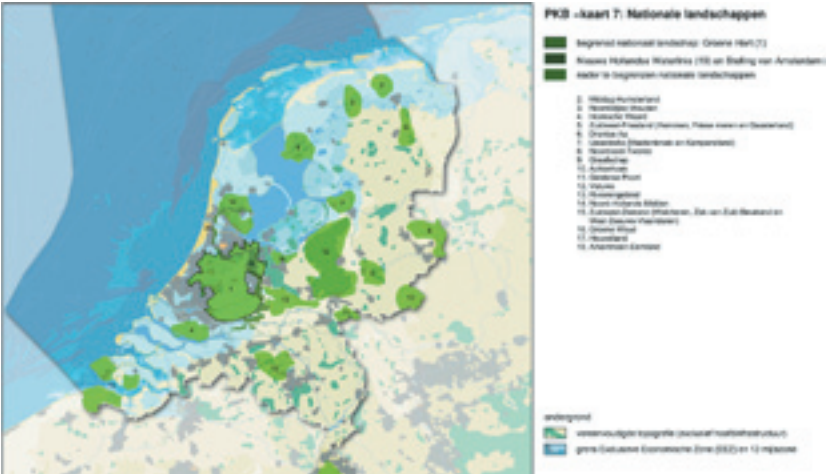
- Dit heeft een kaart met landschapsdoelen voor de regio opgeleverd:
- versterken en verbinden van de drie voorkomende landschapstypen: veenweide, natuur en stadsrand
 - Rijksweg A1 doorsnijdt het gebied, en belemmert zichtlijnen, maar geeft ook extra waarde aan het gebied (snelwegpanoram)
 - Verbinden van stad, natuur en veenweide geeft kansen voor natuur en recreatie
 - Kleinschalige nieuwe woongebieden verspreid in de stadsrandzone langs de Vecht.
 - Vernatting van veenweidepolders voor bestrijding verdroging natuur en inklinking veen
 - Snelwegen kunnen visitekaartjes zijn voor de te bereiken stad

Daarnaast een masterplan voor het plangebied Noordelijke Vechtstreek, met als centraal thema het realiseren van een landschappelijke corridor, waarin de drie landschapstypen voorkomen (veenweide, natuur, stadsrand). Dit vanuit de visie dat een corridor met drie landschapstypen een robuuste verbinding van landschappen garandeert. In dit geval de landschappen Groene Hart, IJmeer en Laag-Holland. De analyse had namelijk opgeleverd dat veenweide en natuur nog slechts een flesschals vormen tussen de verstedelijking van Amsterdam en het Gooi, die aan het dichtslibben is.

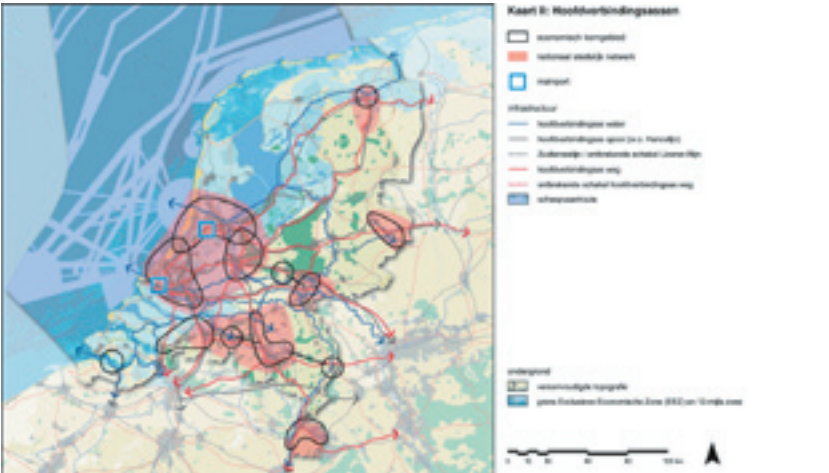
Net als voor ecologie is het ook voor verschillende landschappen en landschapstypen van belang dat ze met een bepaalde schaal en maat met elkaar verbonden zijn en blijven.

De robuuste verbinding de Natte As loopt van Zeeland naar het IJsselmeer en verspreidt zich van daar verder naar het westen en noorden van het land.

Nationale landschappen Het Groene Hart, Stelling van Amsterdam en de Nieuwe Hollandse Waterlinie komen samen in de noordelijk Vechtstreek.

De infrastructuele bundeling van Amsterdam loopt intensief door het noordelijke Vechtstreek

DE NATTE AS

De Natte As maakt onderdeel uit van de EHS. Het bestaat uit natte gebieden met hoogwaardige ecologische kwaliteiten (waaronder plassen, moerassen en veenweiden) met een daaraan gekoppelde kenmerkende openheid, ruimte en rust. De as heeft hoge landschappelijke waarde en is tevens van groot belang voor aan water en oever gebonden recreatie. Het vormt derhalve een aantrekkelijke recreatieroute. De zone is relatief nog weinig verstedelijkt, maar staat onder grote druk door aanleg van infrastructuur en uitbreiding van woon- en werkgebieden. De waterhuishouding is een belangrijke (ver)bindende factor en biedt interessante mogelijkheden.

NATIONALE LANDSCHAPPEN

Nationale landschappen zijn gebieden met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten, en in samenhang daarmee bijzondere natuurlijke en recreatieve kwaliteiten. Landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten van nationale landschappen moeten behouden blijven, duurzaam beheerd en waar mogelijk worden versterkt. In samenhang hiermee zal de toeristisch-recreatieve betekenis moeten toenemen.

HOOFDVERBINDINGSASSEN

Nationale stedelijke netwerk is verbonden met een gebundeld infrastructurele netwerk van wegen, sporen en waterwegen. Dit zijn de hoofdverbindingssassen. Deze structureren op nationaal niveau in belangrijke mate de (bundeling van) verstedelijking en economische activiteiten. Ze dragen ook bij aan de ruimtelijke samenhang van Nederland als geheel en de verbinding van Nederland met het omliggende buitenland.

Nationaal beleid

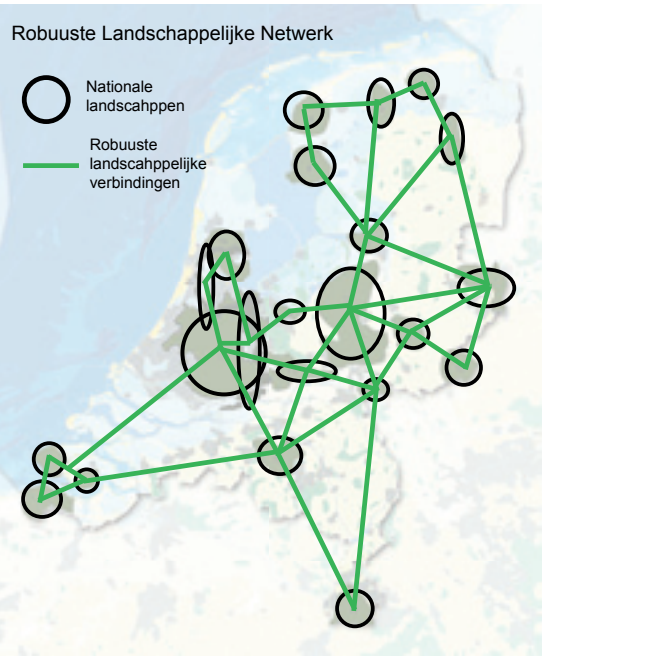
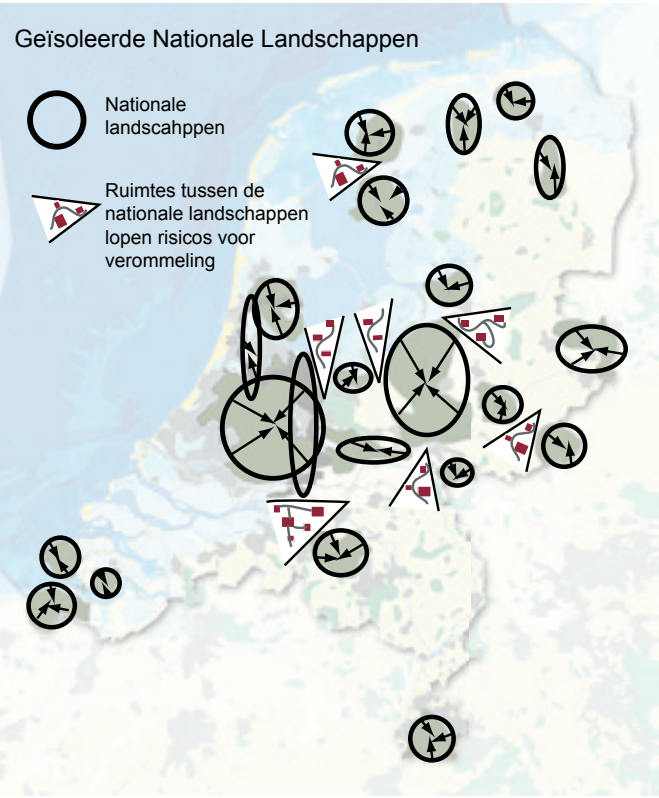
(Nota Ruimte)

NATIONALE ANALYSE

- Nationale landschappen zijn geïsoleerde eenheden. Alle landschap buiten de grenzen van de nationale landschappen loopt het risico van dichtslibben en verommeling.
- Er zijn nu geen robuuste landschappelijke verbindingen
- Het model van de Ecologische Hoofdstructuur met robuuste ecologische verbindingssassen (EVZ's) kan toegepast worden op de nationale landschappen. Kleinere groene landschappelijke eenheden kunnen dan gaan fungeren als verbindende corridors of als stapstenen.
- Nationale landschappen met onderlinge robuuste verbindingen kunnen de EHS en robuuste ecologische verbindingen versterken.
- Voortdurende uitbreiding van verkeersinfrastructuur zet landschappelijke en ecologische ambities onder druk.

NATIONALE VISIE

- Een eenheid te vormen van de nationale landschappen met robuuste landschappelijke verbindingen
- Samenhang brengen tussen het robuuste landschappelijke netwerk, robuuste ecologische netwerk en het stedelijk en economische netwerk
- Landschappelijke kwaliteit heeft prioriteit in landschappelijke verdringingszones
- Ontwikkeling van nieuwe en oude infrastructuur moeten doorlaatbaar worden voor het natuur en landschap.

Regionaal Beleid

Het streekplan van Noord Holland Zuid en van de provincie Utrecht geeft aan dat zogenaamde Rijksbufferzones potentiële regionale parken zijn. De Noordelijke Vechtstreek is een van die Rijksbufferzones.

In het masterplan is onderzocht hoe de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur in het plangebied ligt.

Streekplan Noord Holland Zuid geeft een woningbouwopgave aan voor de Bloemendalerpolder van 4500 woningen.

Noordelijke Vechtstreek: satelietbeeld vanaf 10 km hoogte.

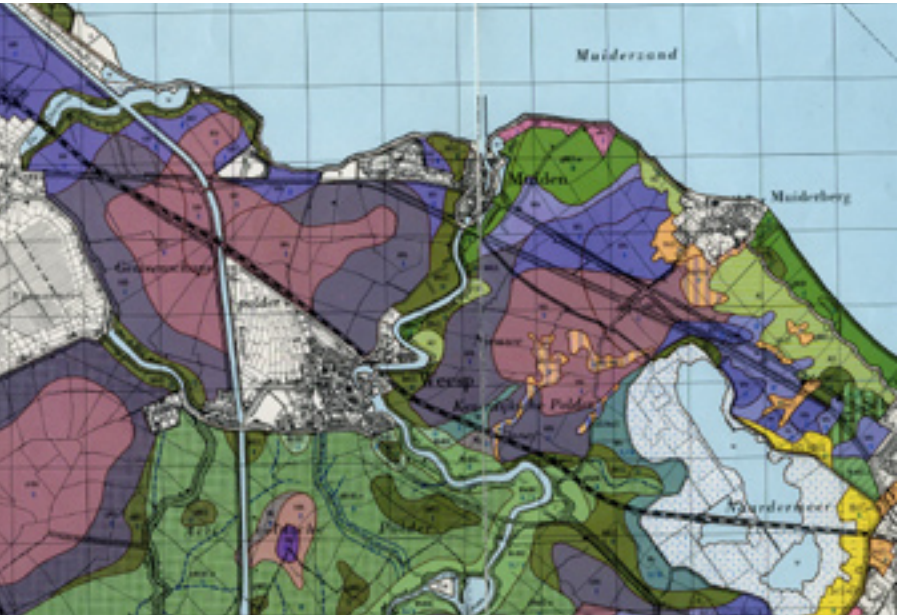
Noordelijke Vechtstreek: historische kaart ca 1870

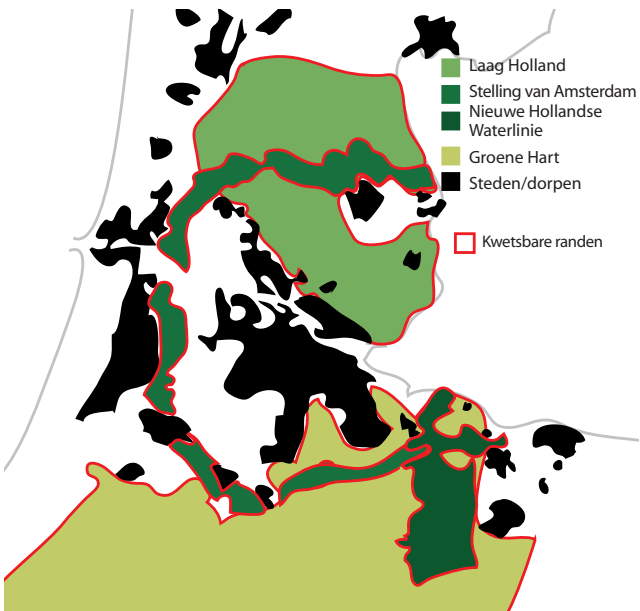
Spoorbrug over de Vecht bij Weesp

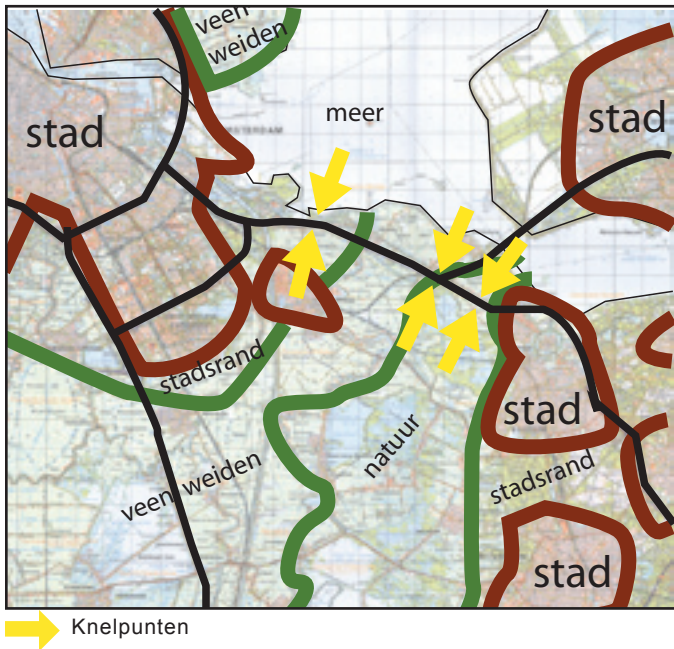
Noordelijke Vechtstreek: topografische kaart ca 2000

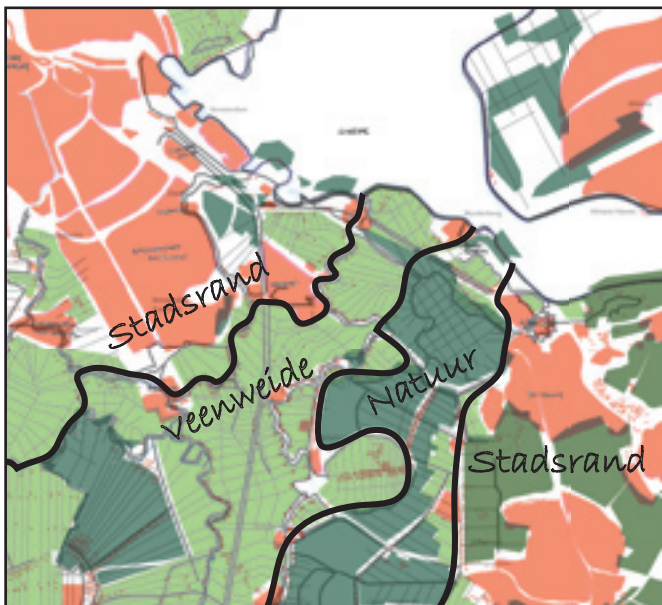
Noordelijke Vechtstreek: bodemkaart

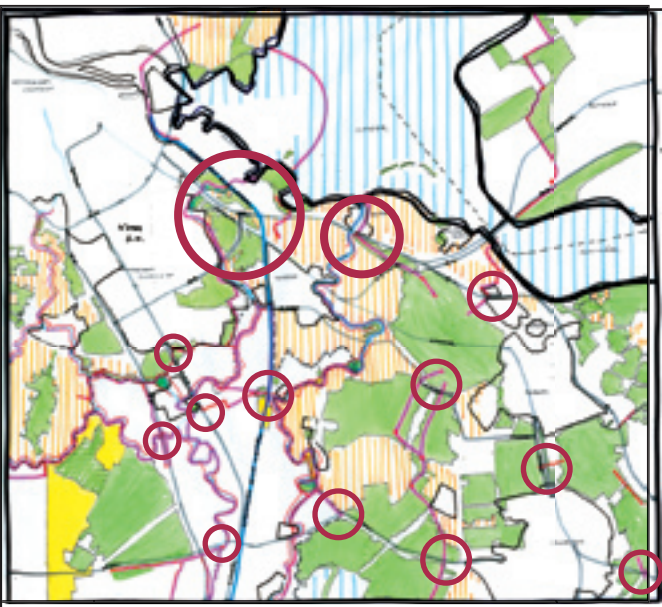
Fragiele verbinding van vier nationale landschappen, met kwetsbare randen

Knelpunten

Onderscheid tussen drie verschillende landschapstypes: de steden en zijn omliggende groen (stadsrand), agrarische veenweiden en natuur.

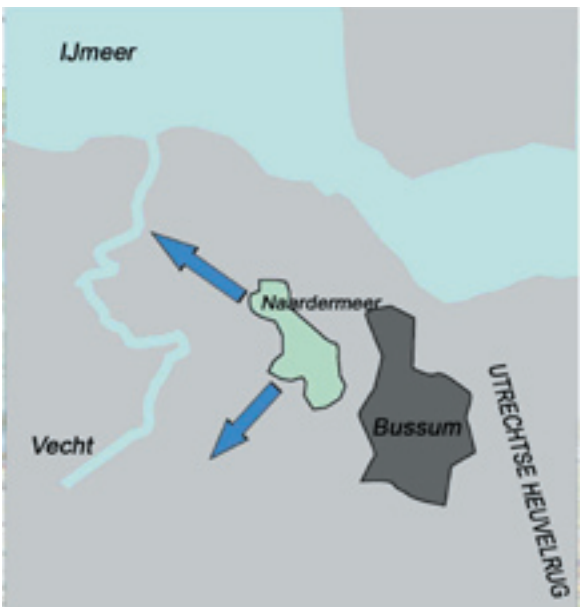

De infrastructuur creëerd veel barrières in ecologische verbindingen.

- EHS
- EHS water
- Ecologische verbindingen
- Natuurbeschermingswet
- Weidevogelgebied
- Nieuwe natuur
- Habitatrichtlijn
- Knelpunten

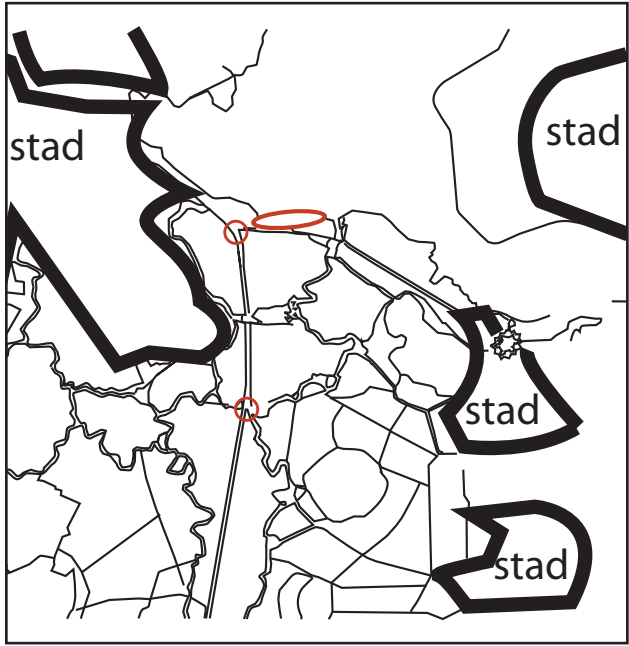

Natte graslanden ten westen van het Naardemeer

De Utrechtse heuvelrug voedt het Naardermeer door kwelwater. Het Naardermeer ligt hoger dan omliggende polders. Naardermeer verdroogt als gevolg van ontwatering polders ten behoeve van de landbouw.

NETWERK VEENRIVIEREN EN DIJKEN

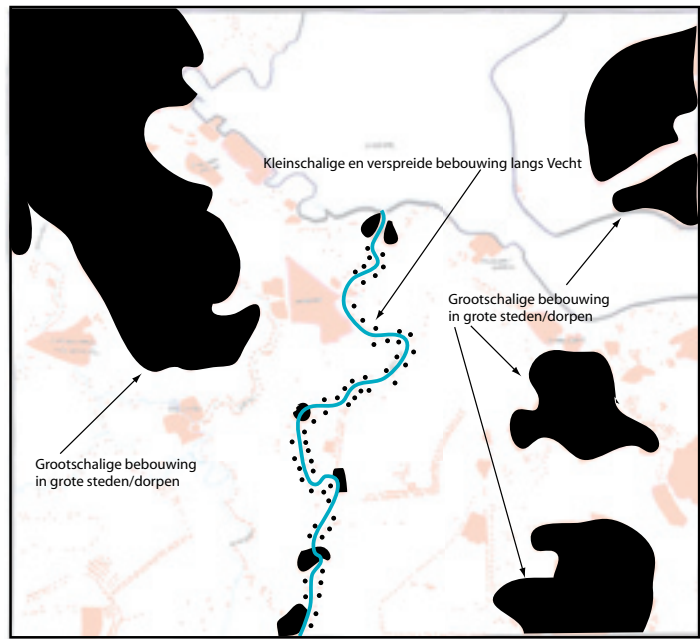
 Knelpunten

SNELWEG ALS HOOFDVERBINDING

A1 belangrijke schakel in de hoofd verbinding naar stedelijke kernen.

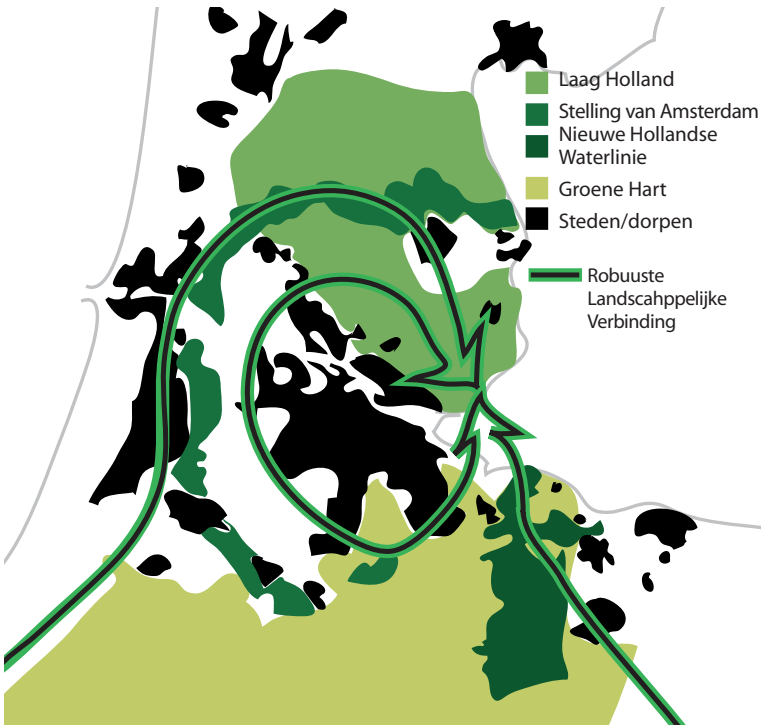
BEBOUWING

Grootschalig versus kleinschalig bouwen. Stedelijke ontwikkelingen vinde op grote schaal plaats. In het landelijkgebied is woningbouw vooral kleinschalig. De Vecht kent een combinatie van lintbebouwingen en kleine dorpen, verspreid over de hele lengte.

Rijksweg A1, Vechtbrug bij Muiden

Regionale Visie

Het masterplan bevat de regionale visie dat de vier nationale landschappen in Noord-Holland ‘robuust’ met elkaar verbonden zouden moeten worden, om verrommeling tegen te gaan.

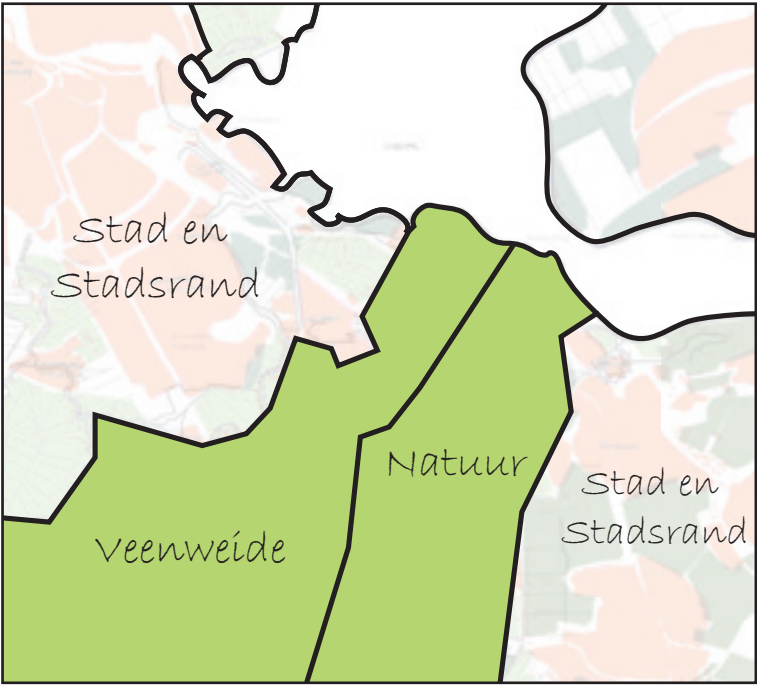
Regionaal plan

Een robuuste landshcappelijke verbinding van de vier nationale land- schappen in Noord-Holland, om de verrommeling tegen te gaan

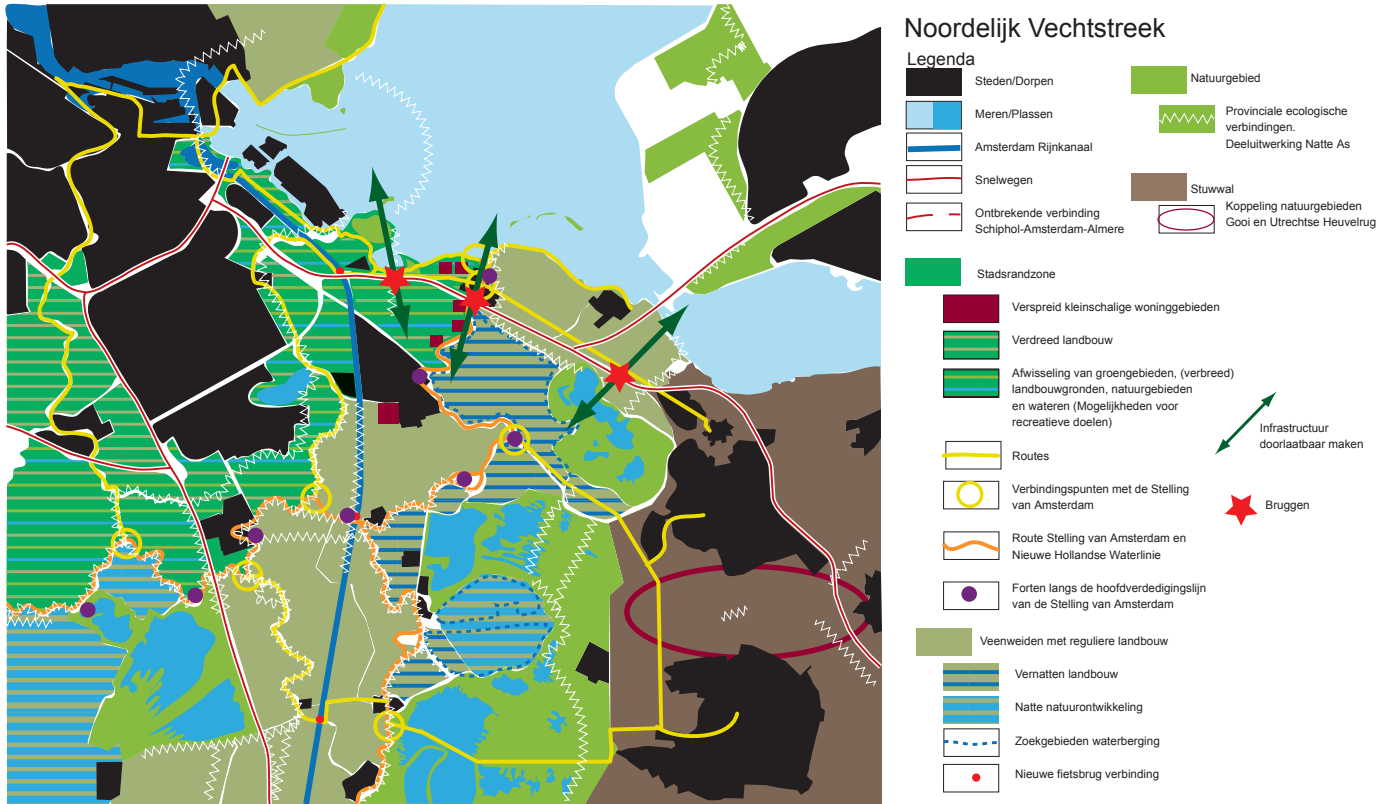
Plangebied analyse

Het veenweidegebied en het natuurgebied tussen Amster- dam en het Gooi is een flessehals die aan het dichtslibben is

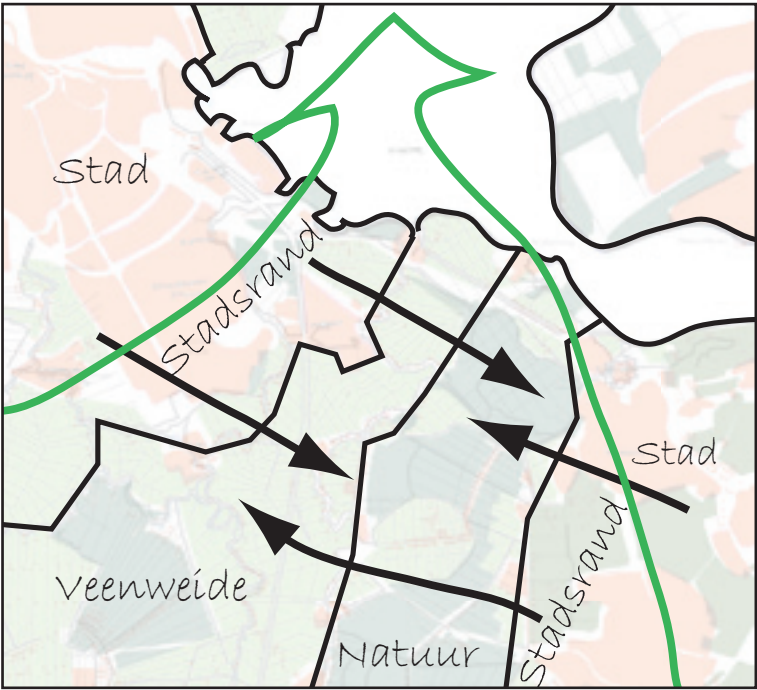
De ‘robuste landschappelijke verbindingszone’ Noordelijke Vechtstreek ligt tussen twee stedelijke gebieden in, en bestaat uit drie zones: stadsrand, veenweide, en natuur. Het mas- terplan behelst de versterking en onderlinge verbinding van deze drie landschappelijke eenheden. Daarmee zal de recre- atieve waarde en landschappelijke beleving sterker worden.

Veenweide en natuur vormen een flessehals tussen stedelijke gebieden die aan het dichtslibben is

Uitwerking van de regionale visie in een regionaal plan voor de Noordelijke Vechtstreek

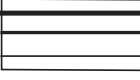
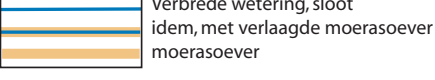
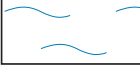
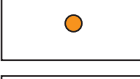
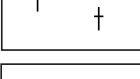
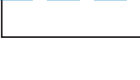
Het masterplan behelst de versterking en onderlinge verbinding van stadsrand, veenweide en natuur.

Bouwboard bij uitbreiding Weesp 'Leeuwendijk'; de meest recente ingreep in de Bloemendalerpolder

Legenda

	Meer		Ecologische verbinding
	Bestaand water		Snelweg
	Nieuw water		Spoorlijn
	Tocht, wetering, sloot		Regionale weg
	Verbrede wetering, sloot idem, met verlaagde moerasoever moerasoever		lokale weg
	Grasland, agrarisch beheer		kleine weg, pad
	Grasland, agrarisch natuur-beheer		Nieuwe brug
	Grasland, natuurbeheer		Vernatting
	Moeras, rietland		Fietsroute
	Bos van natte gronden		Fort
	Bos van drogere gronden		Hotspot
	Golfterrein		Bezoekerscentrum of boothuis voor recreatieve doelen
	Volkstuinen		Roei- en kanomogelijkheden door de natuur
	Bestaande bebouwing		Begraafplaats
	Bouwperceel/erf		Sportvelden
	Nieuwe bebouwing		Uitzichtpunt
			Vaarroute

Boerderij ‘Leeuwveld’ aan de Vechtdijk in de Bloemendalerpolder

Deel 2: Deeluitwerking

De deeluitwerking betreft een uitwerking van de Bloemendalerpolder. In het bijzonder wordt ingegaan op de woningbouwopgave waar het gebied voor staat. Maar die opgave staat niet op zichzelf. Er zijn in het gebied veel andere belangen, zoals de robuuste ecologische verbindingszone die tussen Naardermeer en IJmeer de polder passeert tussen Vecht en Baai van Ballast. Tegelijkertijd speelt de verbreding van Rijksweg A1, met naar verwachting de aanleg van een tunnel onder de Vecht ten zuiden van de huidige Vechtbrug bij Muiden.

Maar ook recreatie speelt een rol, onder meer waar de Bloemendalerpolder onderdeel uit zal maken van de Diemer Scheg, een van de groene longen - naast bijvoorbeeld de bekendere Amstelscheg - die van het buitengebied tot diep in de stad Amsterdam rijken.

Landschappelijk lijkt woningbouw in een polder een rigoreuze ingreep, die alleen maar afbreuk zal doen aan het open karakter van de polder. Maar gaat die stelling altijd op? Een afstudeeronderzoek naar ‘transformaties in v eenweidepolders onder stedelijke invloed in het Groene Hart, dat ik samen met Tina da Rosa uitvoerde in 2008/2009 gaf een genuanceerder beeld.

Korte Muiderweg, verbindingsweg tussen Weesp en Muiden door de Bloemendalerpolder, met gezicht op Weesp

De deeluitwerking zoomt in op de Bloemendalerpolder. In het bijzonder op woningbouwopgave waar het gebied mee geconfronteerd wordt.

Die woningbouwopgave (uitgegaan wordt van 1 200 woningen) brengt een landschappelijke opgave met zich mee. Wat die landschappelijke opgave behelst komt in dit deel aan de orde.

Achtereenvolgens wordt ingegaan op de volgende stappen die zijn doorlopen om tot ontwerp te komen: De ligging en een analyse van het plangebied, een visie en concept voor het maken van een ontwerp, een structuurplan voor de uitbreiding van Weesp en de Bloemendalerpolder en tenslotte de deeluitwerking van de uitbreiding.

Ligging van de Bloemendalerpolder en de Gemeenschapspolder

Luchtfoto (Google Earth)

Bodemkaart laat veen zien, en (zee)kleiafzettingen op de oeverwal

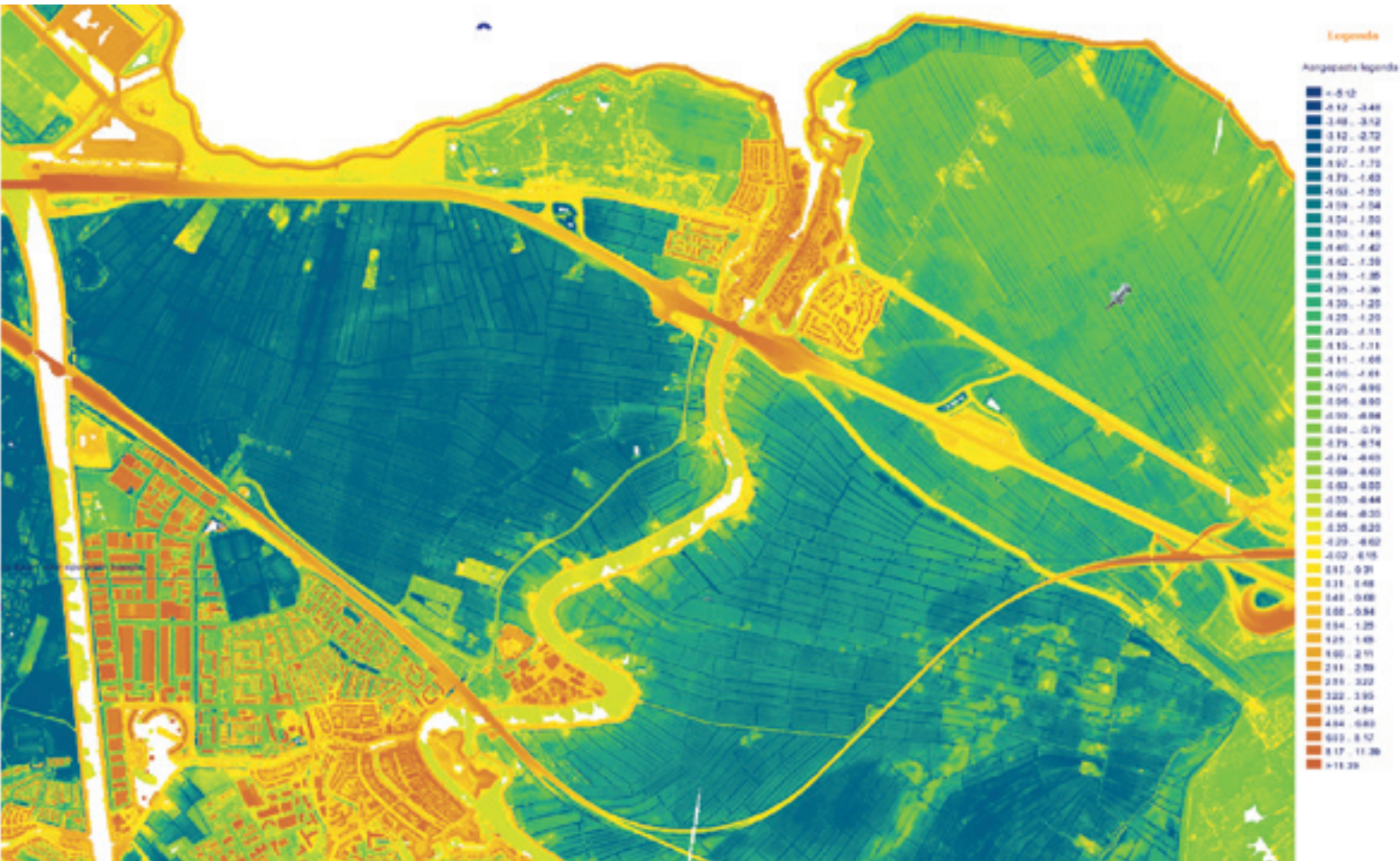

Topografische kaart

Historische kaart

De Bloemendaler polder ligt tussen Muiden en Weesp, ingeklemd tussen de Vecht en het Amsterdam-Rijnkanaal. In feite bestaat dit gebied uit twee polders, waarvan de Bloemendalerpolder tussen Vecht en Papelaan ligt. De papelaan is een oude verbindingsweg vanuit de vesting Weesp naar de Zuiderzee. Ten westen van de Papelaan ligt de Gemeenschapspolder.

Hoogtekaart

Boomgaard bij boerderij “Hoogerlust” in de Bloemendalerpolder, op de oeverwal langs de Vecht.

De Bloemendalerpolder wordt net als andere polders gekenmerkt door een historisch verkavelingspatroon, ontstaan door gegraven sloten, achtersloten en een molenwatering, waar het overtollige water werd afgevoerd naar de Vecht.

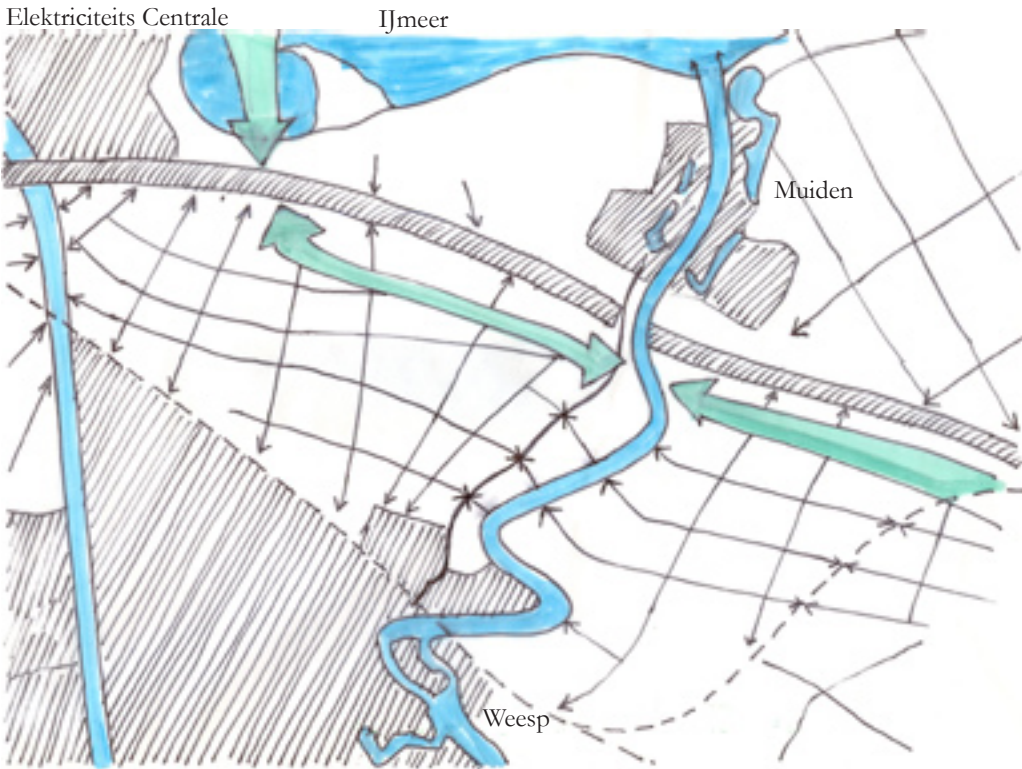
In de polder wordt een robuuste ecologische verbindingzone aangelegd, als onderdeel van de zogenaamde Waterland-tak, een afsplitsing van de Natte As die deze verbindt met Noord-Holland.

Naast deze robuuste verbinding, bestaat een polder uit een raamwerk van watergangen die een polder een groen/blauwe dooradering geven, die naast de historische waarde een grote ecologische waarde heeft.

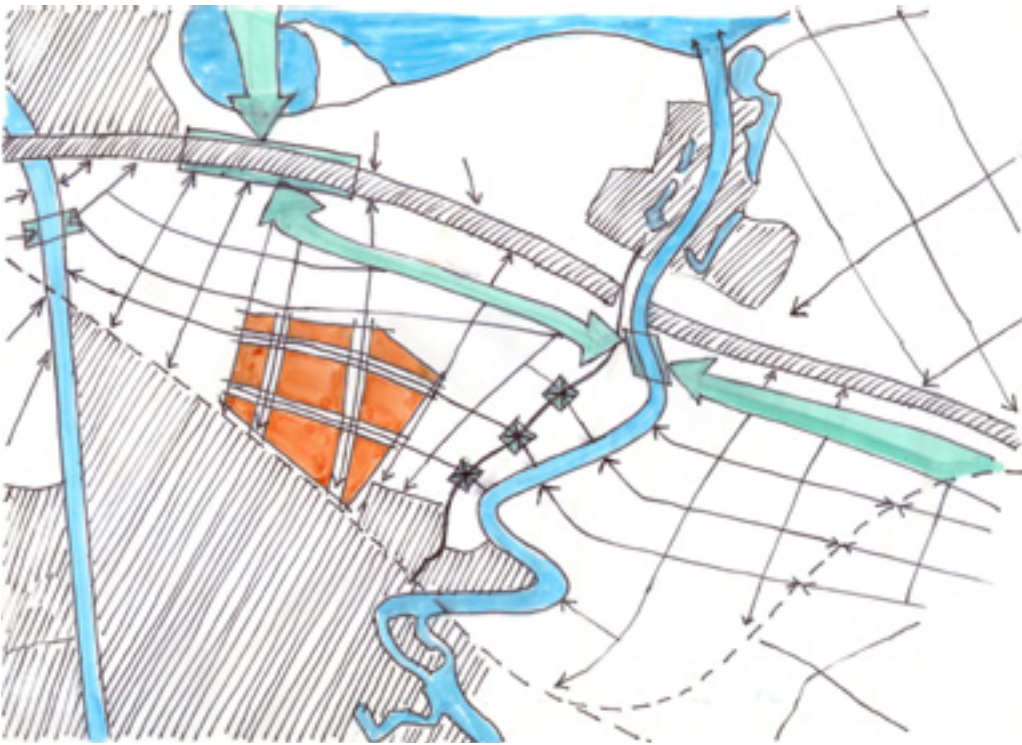
Dat groen/blauwe raamwerk loopt in de Bloemendaler Polder tussen Oost en West en tussen Noord en Zuid. Soorten als otter kunnen zich hierdoor vanouds vrij gemakkelijk door een polder bewegen. De verwachting bestaat dat de otter terug zal keren. Om het dier, en daarmee tal van andere doelsoorten het gebied tot een prima doorgangs en fourageergebied te maken, zullen maatregelen genomen moeten worden die het raamwerk versterken, zoals de aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbreding van een aantal belangrijke verbindingswatergangen.

De bouw van 1200 woning in het gebied behoort natuurlijk niet tot die maatregelen, en lijkt nogal averechts te zullen werken.

Vanuit deze visie, het ecologisch belang van het groen/blauwe raamwerk, maar niet vergeten moet worden het landschappelijk, cultuurhistorisch en recreatief belang, is een concept voor de stedenbouwkundige opzet bedacht die het raamwerk grotendeels in takt laat. Met buitencontouren die passen bij de verkaveling, en binnencontouren die de uitbreidingswijk van Weesp niet alleen doorlaatbaar maken voor fauna, maar tegelijkertijd een aantrekkelijk woongebied opleveren, met recreatieve mogelijkheden. Met dit concept zal de interactie tussen stad en polder maximaal zijn.

Visie ecologisch raamwerk polders

Situering faunapassages en concept voor ontwerp uitbreiding Weesp in de Bloemendalerpolder

Otter gesignaleerd in een van de oplossingen voor faunapassage; een looprichel in een duiker onder een weg

Gezicht over de Vecht op de Bloemendalerpolder met gemaal

Uitgangspunten

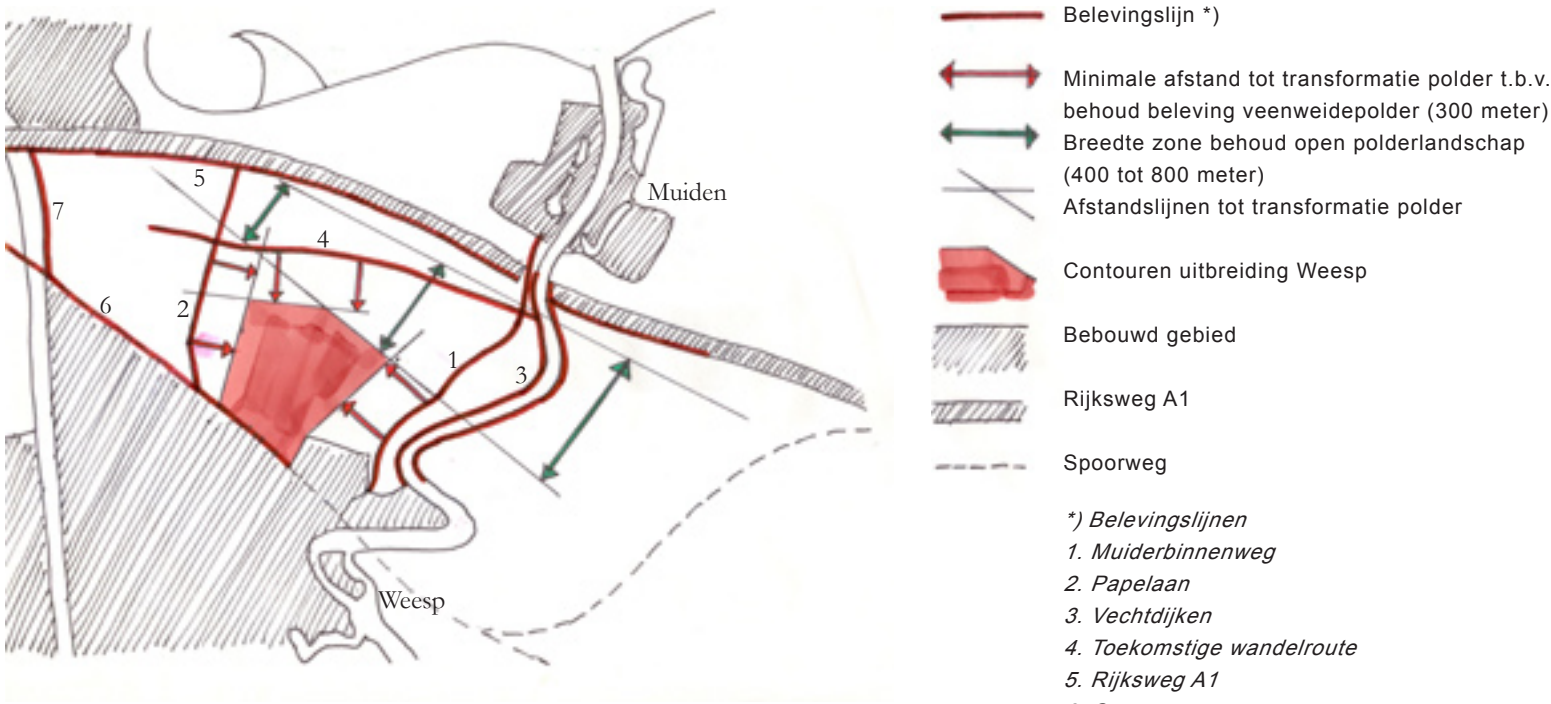
CONTOUREN UITBREIDING WEESP
Ten opzichte van het masterplan Noordelijke Vechtstreek heeft een heroverweging plaatsgevonden van de situering van de nieuwe woongebieden. Voortschrijdend inzicht heeft erin geresulteerd dat deze niet langs de Vecht tussen Weesp en Muiden moeten komen. Reden hiervoor is dat daarmee de ook in het masterplan genoemde waardevolle landschappelijke verbinding van het open polderlandschap tussen Nieuwe Keverdijksche Polder en Bloemendalerpolder ernstig zou worden verstoord. Gekozen is om de uitbreiding van Weesp te laten aansluitend aan de bebouwde kom van Weesp. Daarbij word een landschappelijke zone van open polderlandschap (400 tot 800 meter) vrijgehouden van bebouwing (zie afbeelding)

Van de doorgaande wegen, van waar het open polderlandschap van de Bloemendalerpolder het meest intensief wordt beleefd (de Muiderbinneweg en de Papelaan), maar ook van een toekomstige wandelroute door de polder tussen Diemerbos en Vecht, wordt een minimale afstand in acht genomen van 300 meter. (zie afbeelding). Deze afstand is gebaseerd op een van de conclusies van een onderzoek naar transformaties van veenweidepolders onder stedelijke invloed in het Groene Hart (Tina da Rosa en Jan ten Hove, Hogeschool Van Hall-Larenstein, februari 2009). Door deze norm voor minimale afstand tussen belevingslijn en ingreep in het polderlandschap in acht te nemen, zal de Bloemendalerpolder ook na realisatie van de uitbreiding beleefbaar zijn als (veenweide)polder.

Uitgegaan is van realisatie van ongeveer 1.200 woningen.

De uitbreiding moet los staan van de huidige bebouwing van Weesp, als vrijliggende polderstad, maar wel aanluiting hebben bij huidige kleine uitbreidingen ten noordoosten van station Weesp.

De contouren van de uitbreiding moeten georiënteerd zijn op de bestaande verkavelingsstructuur van de Bloemendalerpolder.

Afstand tot belevingslijnen en breedte zone open polderlandschap bepalen de contouren van de uitbreiding van Weesp

OPNAME VAN HET GROEN/BLAUWE NETWERK VAN DE POLDER

Het groen/blauwe netwerk van de polder wordt opgenomen binnen de uitbreiding, en zorgt voor ecologische. landschap-pelijke en recreatieve verbinding tussen stad en polder

VERKEERSINFRASTRUCTUUR

De hoofdontsluitingsweg van de uitbreiding is verbonden met de Papelaan nabij het spoorwegviaduct, en zorgt daar voor verbinding met Weesp-West. De oostelijke ontsluiting takt aan op de Muiderbinnenweg, voor een snelle ontsluiting naar Weesp-Centrum en Muiden. In beide gevallen wordt de aantakking verkeersveilig uitgevoerd met rotondes.

Een veilige en snelle fietsverbinding loopt parallel aan de hoofdontsluiting, en geeft fietsers de mogelijkheid om snel het station te bereiken, maar ook om vanuit Weesp-Wesp door de wijk richting Muiden te fietsen en vice versa, en de Leeuwveldse weg te kunnen mijden.

WANDELPADEN

Wandelpaden sluiten aan op het omliggende landschap. De

toekomstige bewoners kunnen vanuit hun wijk een variatie aan korte wandelingen maken, waarbij het polderlandschap wordt beleefd in al zijn variatie.

BEGROEIING OEVERWAL

Op de locatie van proefboerderij ‘Hoogerlust’, gelegen tussen Vecht en Muiderbinnenweg, wordt een nieuw (zorg)landgoed ontwikkeld. Het landgoed kan zodanig worden ontworpen en ingericht dat het een rol gaat spelen bij de faunapassage in de robuuste EVZ over de Vecht (verbinding Naardermeer/IJmeer/Waterland). Ter hoogte van het nieuwe landgoed wordt de historische begroeiing van de oeverwal met essen-iepenbos hersteld.

Bij voormalige boerderij ‘Leeuwveld’, eveneens tussen Vecht en Muiderbinnenweg, wordt een voormalige waterpartij/kolk teruggebracht, evenals de historische en in de loop van de vorige eeuw verdwenen begroeiing van de oeverwal met essen-iepenbos. Oeverbos en kolk zullen de passage van fauna over de Vecht ten goede komen.

VERSTERKING BLAUW/GROENE RAAMWERK

Het blauw-groene raamwerk in de polders wordt versterkt

door de aanleg van natuurvriendelijke oevers langs hoofd-watergangen (beide oevers) en verbindingssloten (een van beide oevers). Op drie plaatsen worden faunapasseermogelijkheden aangebracht onder de Muiderbinnenweg.

Rondom de uitbreidingswijk wordt groot water met natuurvriendelijke oever en gebieden met natte strooiselruigte en moerasbos aangelegd, als een ecologisch raamwerk rondom de wijk. Ook door de wijk loopt een brede strook met natte strooiselruigte en moerasbos, als een ecologische hoofdader door de stad.

TUNNEL EN LANDSCHAPSBRUG IN RIJKSWEG A1

Rijksweg A1 wordt verbreed naar twee maal vijf rijstroken, en zal de Vecht bij Muiden zuidelijk van de huidige Vechtbbrug passeren met een tunnel, in afwijking van hetgeen hierover in het Masterplan Noordelijke Vechtstreek werd verwacht dan wel bepleit.

Direct ten zuiden van (het verwachte nieuwe) trace van Rijksweg A1 wordt een robuuste ecologische verbindingsszone (EVZ) aangelegd. De doelsoorten verlangen een inrichting met water, natte strooiselruigte en moerasbos. Een ‘landschapsbrug’ in de A1, zoals is aangegeven in het Masterplan Noordelijke Vechtstreek, zorgt voor ruimte faunapasseermogelijkheden tussen polder en IJmeer via de Baai van Ballast. Bovendien geeft een brug herstel van de zichtlijnen in het landschap tussen polder en IJmeer.

Ecologie

De robuuste ecologische verbindingsszone (EVZ) die het plangebied passeert maakt deel uit van de zogenaamde ‘Waterland-tak’ van de zogenaamde natte as door Nederland. Dat is de verbinding van natte natuurgebieden tussen Biesbosch via de Vechtplassen, waaronder het Naardermeer, naar Lauwersmeer. De Waterlandtak is een verbinding van die as met het Noordhollandse Waterland.

De inrichting van een robuuste EVZ bestaat uit knopen (leefgebieden) en schakels (verbindingsstukken). Het Handboek Robuuste Ecologische Verbindingsszones beschrijft deze methodiek.

Wat betreft de Waterland-tak, kan gekozen worden voor twee ecosysteemverbindingen, die met elkaar gecombineerd

kunnen worden als voor beide gekozen wordt:

1. Moeras, struweel en groot water
2. Grasland met klein water

Voor de eerstgenoemde verbinding kunnen de knopen bestaan uit moeras (en droogvallend water), natte strooiselruigte en wilgenstruweel. Voor de tweede uit diverse typen natte graslanden. In dit geval bijvoorbeeld voor dotterbloemgrasland van veen en klei, nat, matig voedselrijk grasland of bloemrijk grasland van het veengebied of juist van het kleigebied (oeverwal).

De schakels tussen de knopen kunnen in beide opties bestaan uit natte ruigte/moeras, struweel of waterlopen ((langzaam of niet stromend). De breedte van de schakels moet 50 meter zijn, en ze mogen maximaal 25 meter worden onderbroken.

De beoogde doelsoorten worden samengevat in ecoprofielen. Voor het moeras, struweel en groot water gaat het om de ecoprofielen: bever, blauwborst, grote karekiet, grote vuurvliinder, noordse woelmuis, otter, rietzanger, ringslang en roerdomp. Voor het grasland met klein water gaat het om klaverblauwtje en noordse woelmuis.

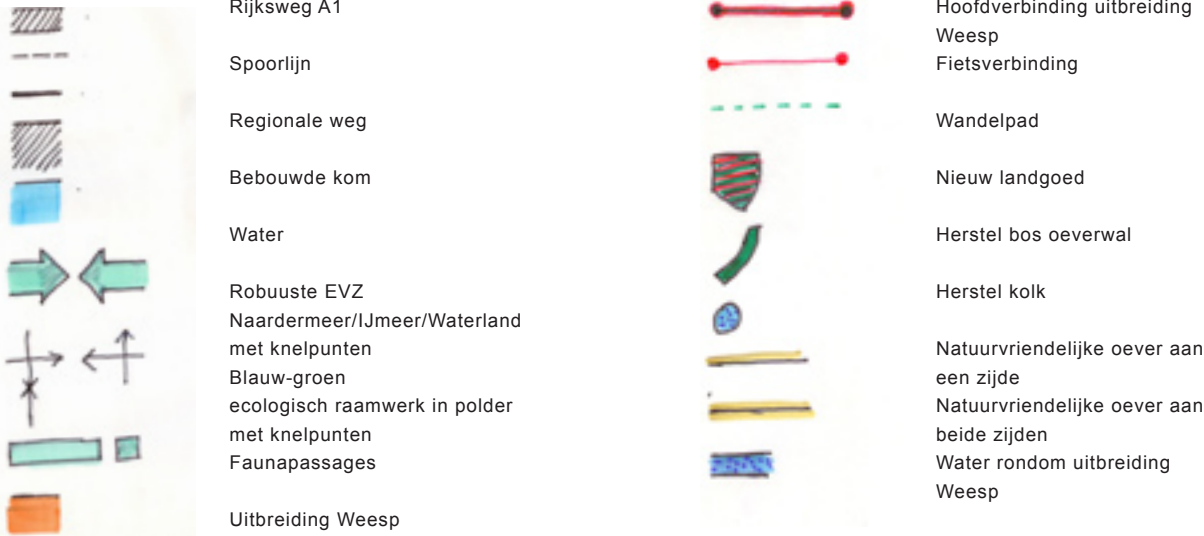
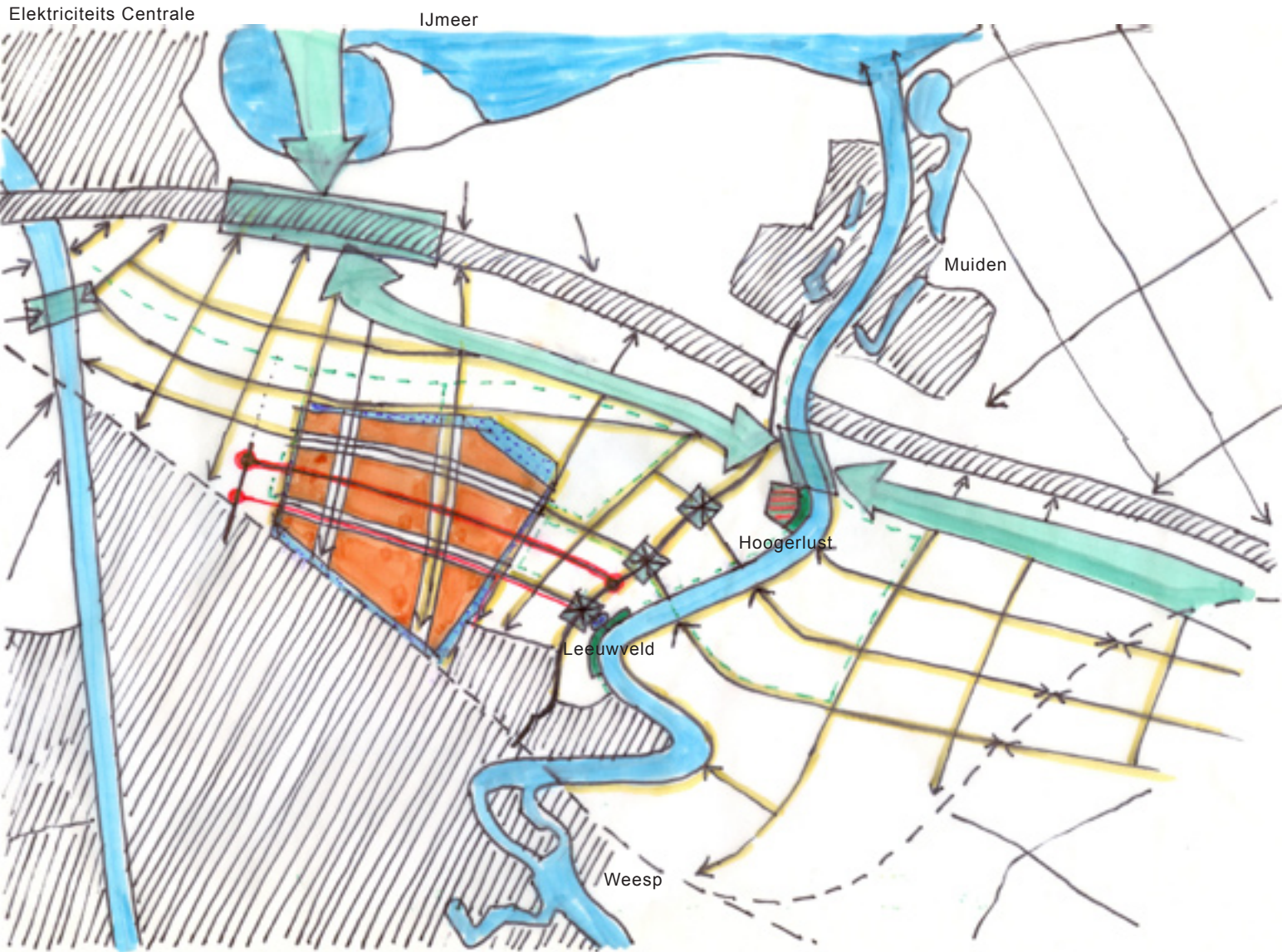
Dit alles betekent het volgende voor EVZ de Waterlandtak in het plangebied:

1. tussen Naardermeer en Vecht langs de uitwatering van het Naardermeer inrichting van 5 ha moeras, strooiselruigte en wilgenstruweel, en daarnaast 5 ha nat grasland.

2. net ten westen van de Vecht, in de Bloemendalerpolder inrichting van een moeras, strooiselruigte en wilgenstruweel van 30 ha, en daarnaast 5 ha nat grasland.

3. in de Bloemendalerpolder, juist ten zuiden van de Baai van Ballast inrichting van 5 ha moeras, strooiselruigte en wilgenstruweel en 5 hectare nat grasland.

5. De Baai van Ballast met landtong en het PEN-eiland kunnen fungeren als de 5e knoop richting Waterland. In ieder geval moet er 75 ha moeras, strooiselruigte en wilgenstruweel beschikbaar zijn. Echter, inrichting van 56 ha nat grasland is daar niet mogelijk. Geconcludeerd moet worden dat verbinding van ecosysteemtype grasland met klein water richting Waterland niet mogelijk is. Wel kan een dergelijke verbinding met de graslanden over het Amsterdam Ri-

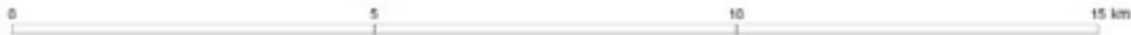
Schets landschapsstructuur uitbreiding Weesp en polders

Ecosysteemtype-verbinding

Ecosysteemtype: Moeras, struweel en groot water
Ambitieniveau: B2: behoud biodiversiteit op nationale en regionale schaal
Lengte trace: 15 km

Totale ruimte beslag	508 ha
Max. afstand tussen knopen	975 m
Max. onderbreking in schakel	25 m

Legenda

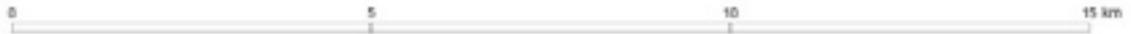

Ecosysteemtype-verbinding

Ecosysteemtype: Grasland met klein water
Ambitieniveau: B3: behoud biodiversiteit op nationale en regionale schaal en bij onvoorziene risico's
Lengte trace: 15 km

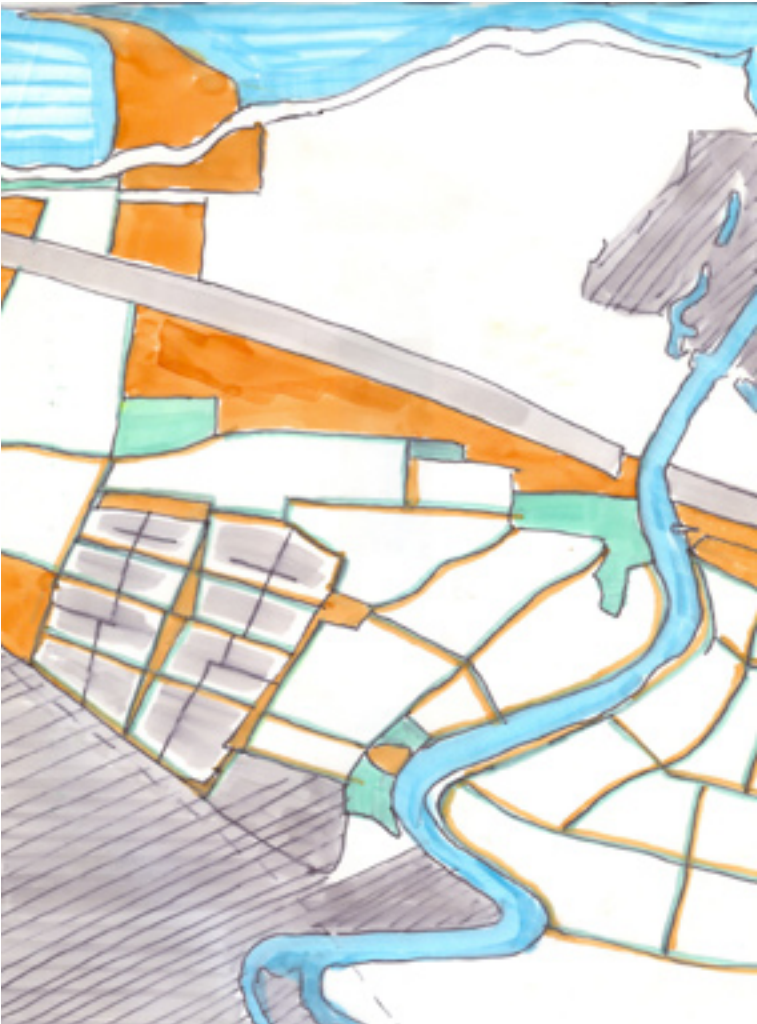
Totale ruimte beslag	434 ha
Max. afstand tussen knopen	310 m
Max. onderbreking in schakel	0 m

Legenda

De robuuste verbingszone, en ook het ecologisch netwerk verbindt twee ecosystems: 1: moeras, struweel en groot water, en 2: grasland met klein water. Bron: Handboek Robuuste verbingszones, Alterra.

- Knoop Natto strooiselruigte
- Knoop Natte graslanden
- Bebouwde kom
- Water
- Schakel
- Rijksweg A1
- Spoorlijn

Ecologisch netwerkgebied met knopen voor twee ecosystemen (natte strooiselruigte en natte graslanden) en schakels die passen bij beide ecosystemen (groen/blauwe raamwerk van de polder)

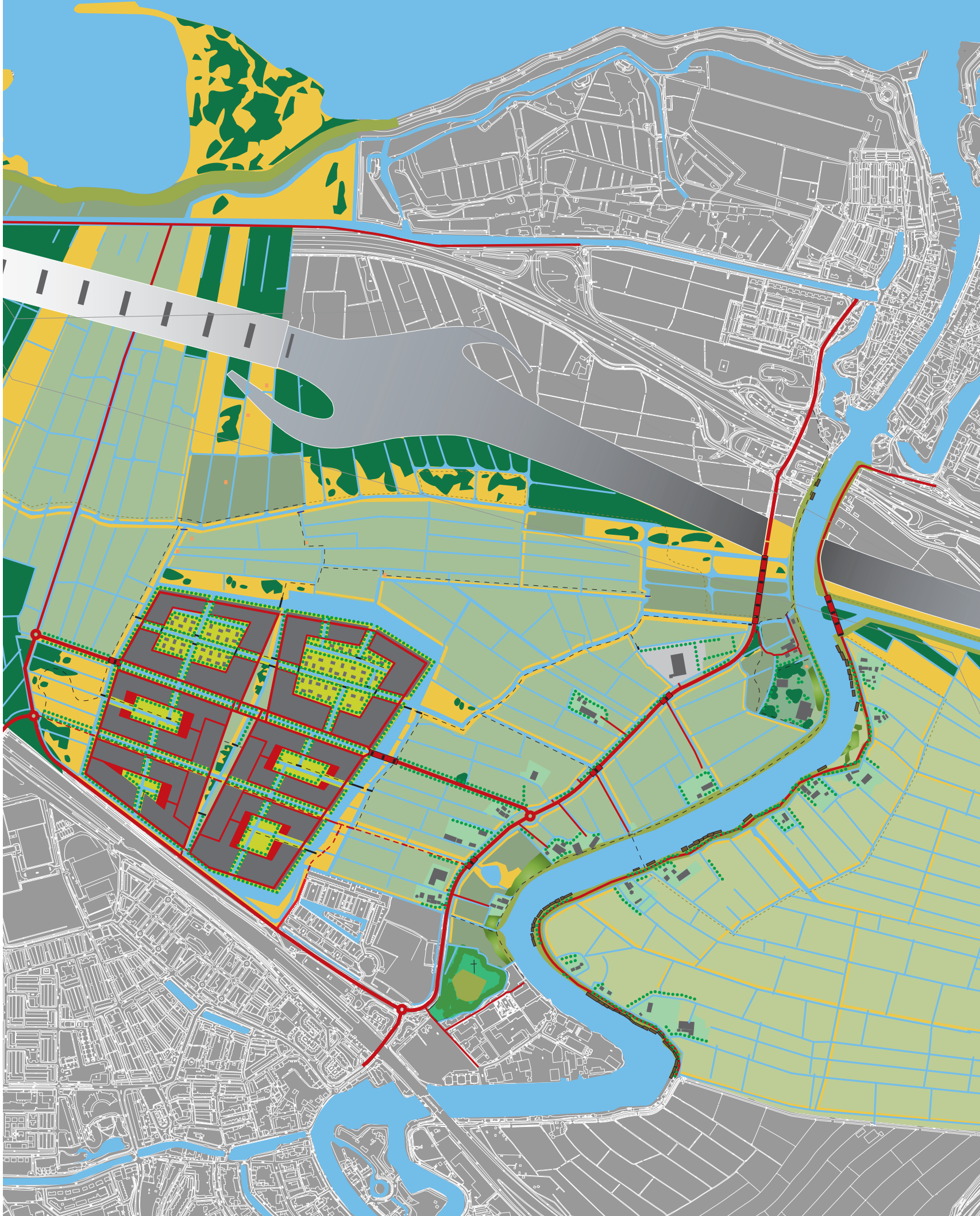
Referentie moeras, struweel, klein water en natte graslande

De otter is een van de doelsoorten die niet alleen gebruik zal gaan maken van de robuuste verbingszone maar ook het ecologisch netwerkgebied in polder en polderstad zal gebruiken om zich te verplaatsen en te fourageren.

Groen/blauwe structuur binnen de uitbreiding en aansluiting op polder-landschap

- ondergrond buiten uitwerkingsgebied
- water
- grasland agrarisch beheer
- grasland agrarisch natuurbeheer
- grasland natuurbeheer
- natte strooiselruigte
- moerasbos en wilgenstruweel
- oeverwalbos essen/iepen
- cultureel bos (begraafplaats Landscoon)
- bomenrij/erfplanting
- dijk en talud
- sloot
- sloot met natuurvriendelijke oevers aan beide zijden
- sloot met natuurvriendelijke oevers aan een zijde
- stuw
- begraafplaats Landscoon
- nieuw landgoed Hoogerlust

- sportcentrum
- huisperceel met gebouwen
- woonboot
- nieuwe woonblokken
- 'polderhof'
- 'vaardorp'
- Verkeersweg wijkontsluiting
- wijkontsluiting
- snelle fietsverbinding
- wandelpad
- natuurwandelpad
- rijksweg A1 met tunnel
- landschapsbrug
- verkeersbrug
- voetgangersbrug
- fietsers-en voetgangersbrug
- cultuurhistorisch element

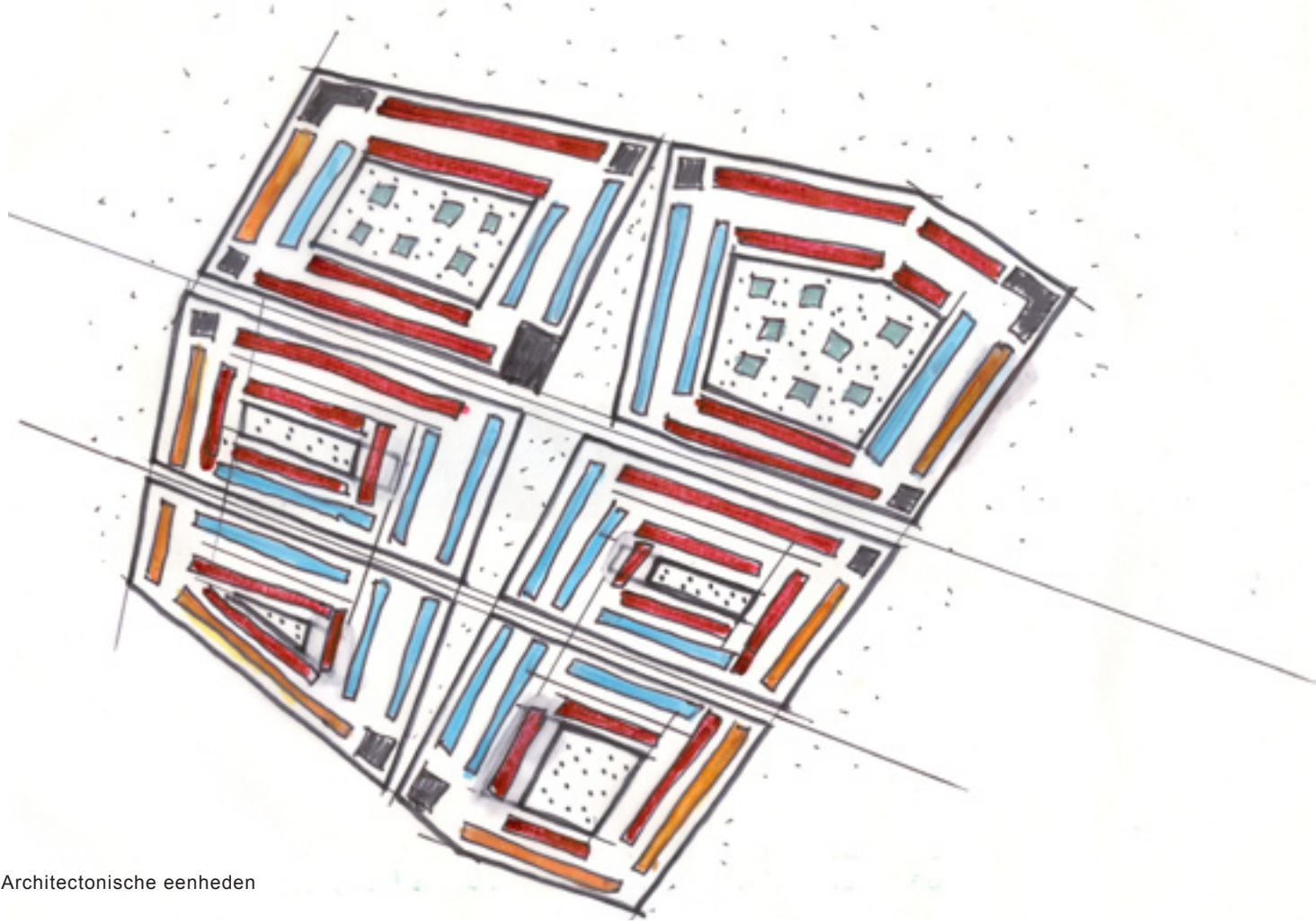
Structuurplan uitbreiding Weesp en landschap Bloemendalerpolder
Schaal 1:12.500

Grasland op de oeverwal langs de Vecht met boerderij in Bloemendalerpolder, en gezicht op recente uitbreiding Weesp.

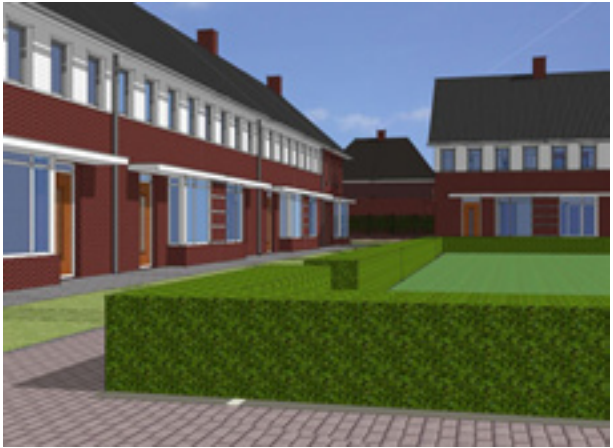
Voor het ontwerp van de uitbreiding is uitgegaan van wat is vastgesteld in het structuurplan voor de uitbreiding van Weesp en de Bloemendalerpolder.

- 2. Binnencontouren worden bepaald door de opname van het bestaande groen/blauwe raamwerk van de polder in de stad, waardoor stad en polder in contact met elkaar zullen staan via sloten, oevers en zichtlijnen.
- 3. Uitbreiding moet los staan van de huidige bebouwing van Weesp, als vrijliggende polderstad, maar wel aanluiting hebben bij huidige kleine uitbreidingen ten noordoosten van station Weesp.
- 4. Goede ontsluiting aan twee zijden. een snelle fietsroute door de stad, die de wijk verbindt met Weesp-West , station en Weesp-Centrum, wandelroutes binnen en buiten de stad

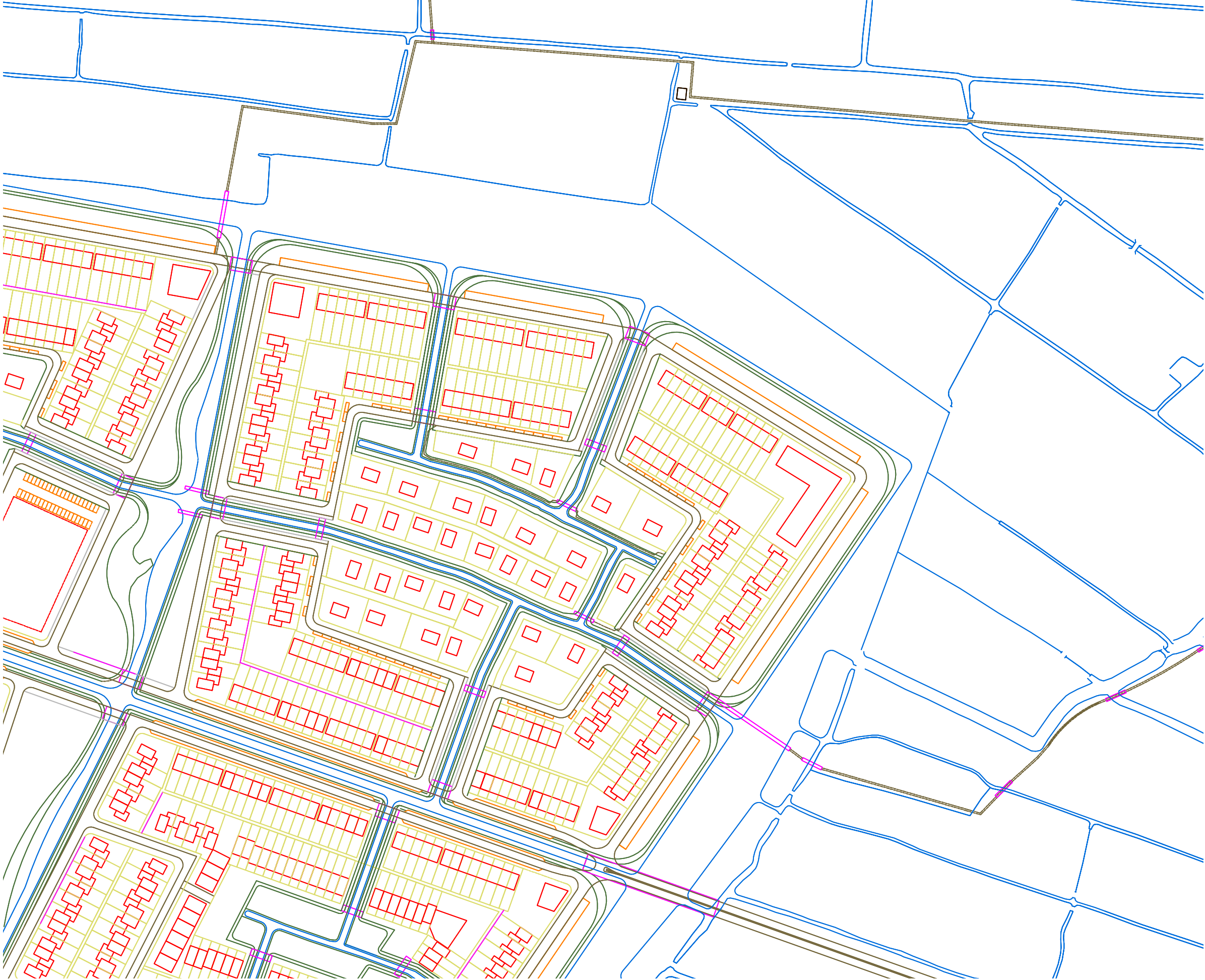

Architectonische eenheden

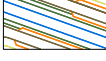
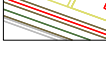
- landmarks, op de hoekpunten gesloten
- gesloten en statige woningen langs de buitenrand en langs de hoofdontsluiting, en rondom de 'polderhofjes'
- geschakelde woningen die toch een tamelijk gesloten beeld geeft langs de buitenrand
- geschakelde woningen die een op beeld geven langs de binnenranden
- vrijstaande woningen in de 'vaardorpen'

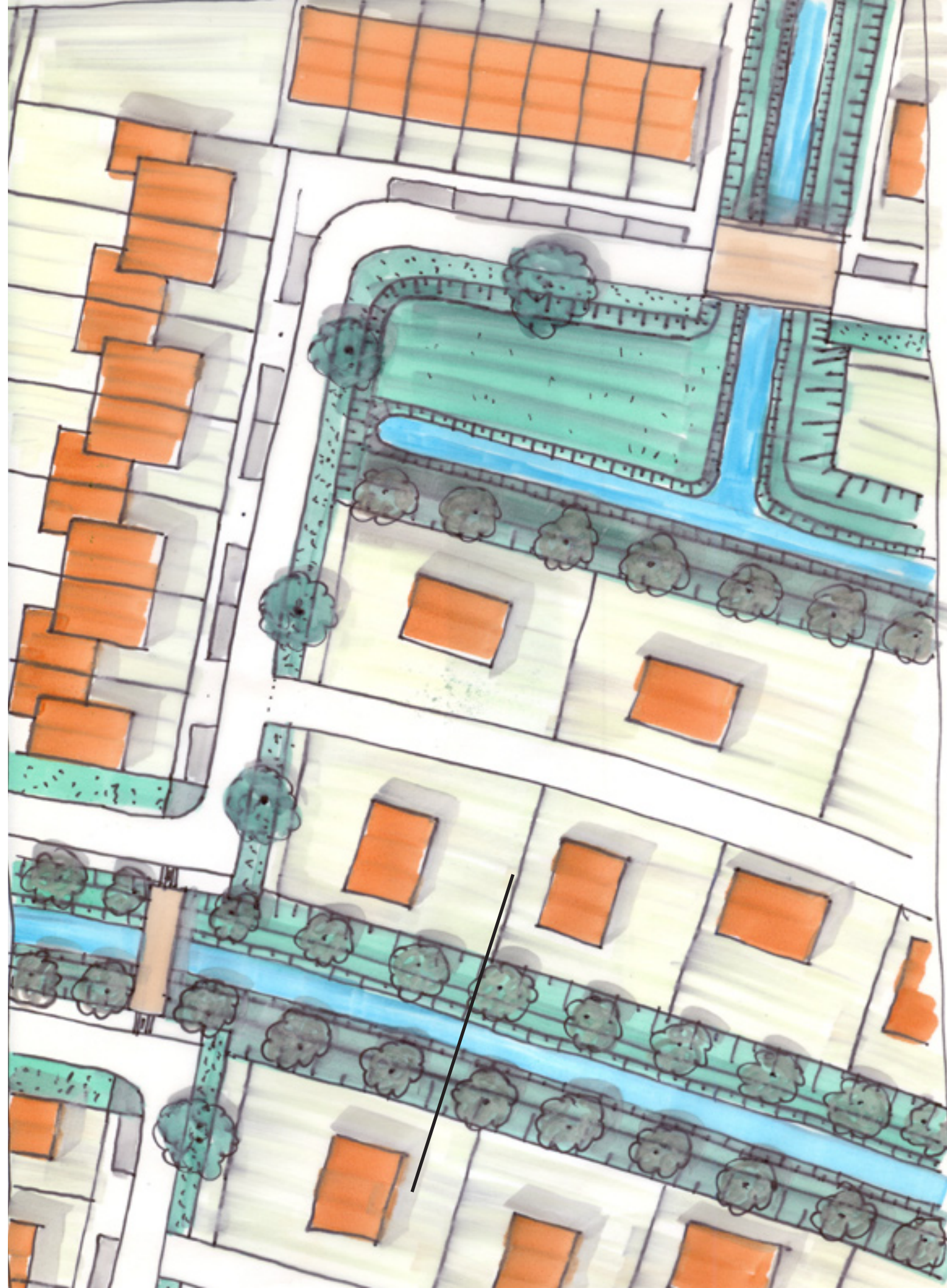

Referentiebeelden woningen en landmarks uitbreiding Weesp in Bloemendalerpolder

Gedeelte van de uitwerking van het ontwerp voor uitbreiding van Weesp in de Bloemendalerpolder (schaal 1:2500)

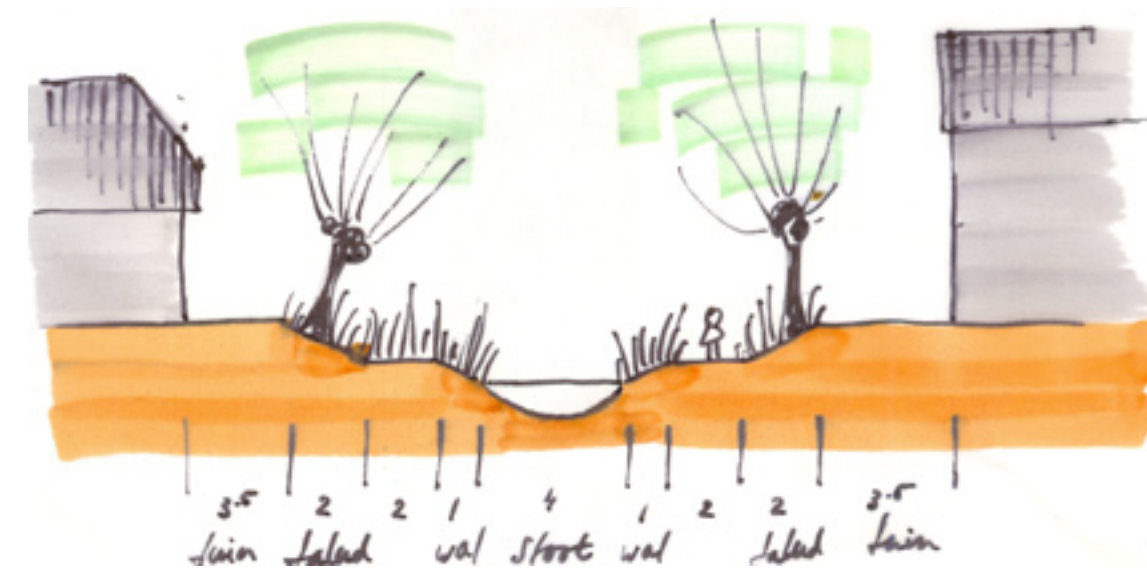
- landmark woongebouw
- woonblok
- vrijstaande woning
- verkaveling
- hoofdontsluitingsweg met gescheiden rijbanen, langsparkeren en centraal gelegen sloot met natuurvriendelijke oevers
- rijbaan met trottoir en dwarsparkeren
- rijbaan met langsparkeren en trottoir
- snelle fietsverbinding
- wandelpad met brug in de polder
- verkeersbrug hoofdontsluitingsweg
- verkeersbrug
- voetgangersbrug
- natuurvriendelijke oeverzone bij ingang sloot in stad
- moerasbos, natuurvriendelijke oever en verbrede sloot in centraal park
- slootoevers polder
- sloot in polderhofje
- sloot in vaardorp
- fundament voormalig Duits radarstation Seeadler

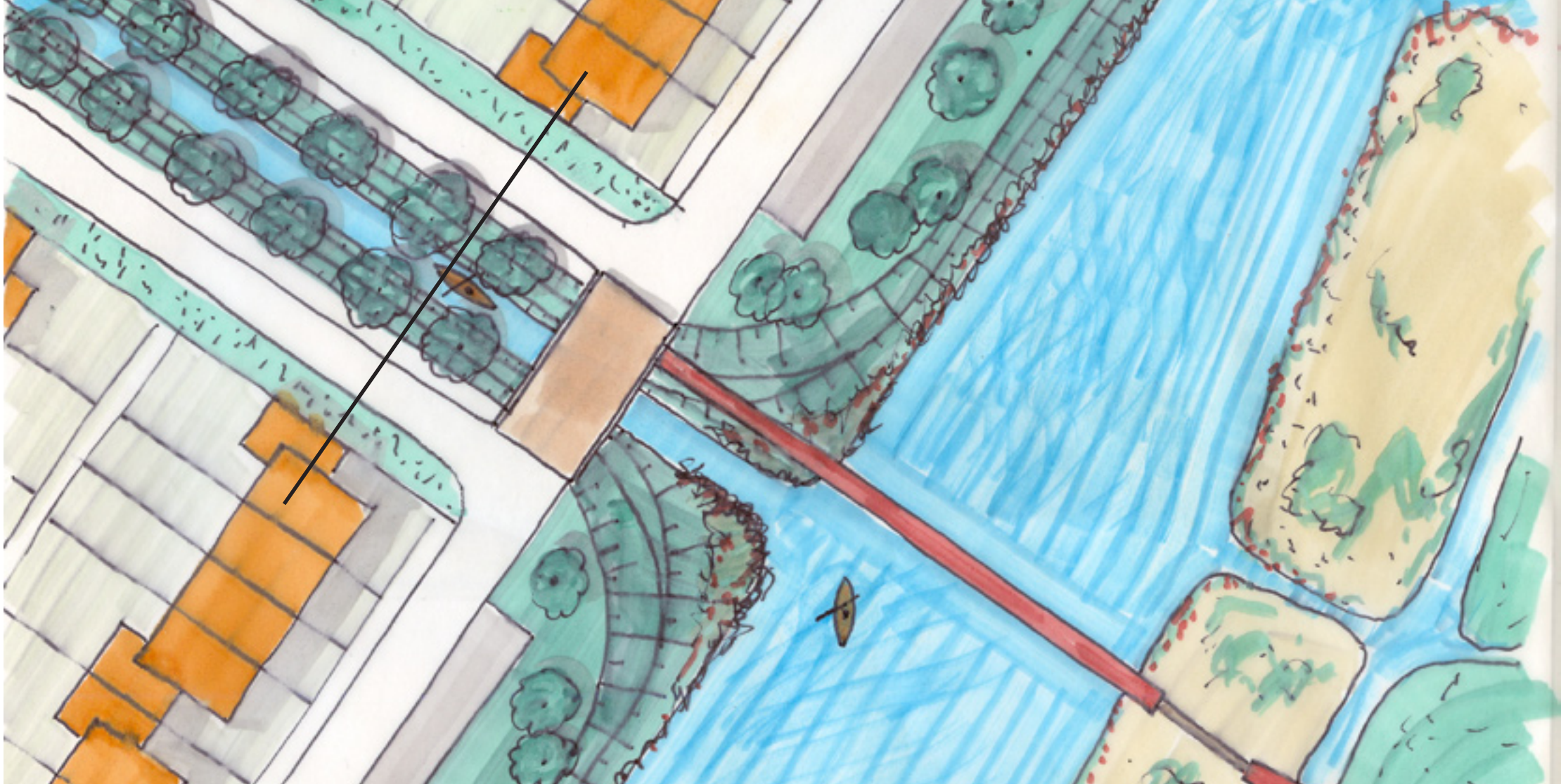
Vorige pagina: detail ontwerp uitbreiding Weesp (schaal 1:1000)
 Punterdorp, doorsneden door sloten, waarvan e e n doorgaande
 verbinding met de polder voor passage van kleine ongemotoriseerde
 vaartuigen en fauna.

Impressie perspectief vanuit kano

Doorsnede doorgaande sloot in punterdorp (schaal 1:200)

Detail ontwerp uitbreiding Weesp (schaal 1:500)

Doorsnede doorgaande sloot door buitenring naar punterdorp (schaal 1:200)

